

HALENA (37) *sb f*

halena (21) **helena** (15), **elena** (1); *helena BudBib*; *elena BudNT*; *halena* : *helena FalZioł* (21 : 14).

Oba a z tekstu nie oznaczającego pochyleń; e z tekstów nie oznaczających é; końcowe a jasne.

N sg halena (12). ◇ G haleny (20). ◇ D halenie (1). ◇ A halenę (1). ◇ I heleną (2). ◇ L halenie (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

bot. Aloe succotrina Lam. (Rost); aloes, roślina z rodziny liliowatych mająca zastosowanie w medycynie (37) : Aloes. Halena. FalZioł +6a; A ięft rodzaj troiaki Haleny, to ięft żółta Druga podobna wątrobie: zową ią Aloe Epaticum/ A thrzecia którą zową Aloe cabalinum FalZioł III 2b, III 2a [2 r.], b [2 r.], c, d [2 r.]; Przyšzedł też y Nykodem/ [...] niołąc zmiefzanie mirry y áloefy (marg) Teraz to Eleną zową. (-) BudNT Ioann 19/39.

Zestawienia: »arabica halena« (1): Kaballina/ to ięft Arabica Halena/ ta ięft mniefzey ważnoſci y podłey á małey moczy FalZioł III 2b.

»halena brunatna« (1): Wezmi [...] haleny brunatney tucigi każdego rowno trzeczia częftz lota FalZioł I 3d.

»czarna halena« [szyk 19 : 1] (20): Też czarna Halena z oczthem winnym rozmączona, fwierzb [...] wyfufza FalZioł III 2c, III 2a, c, 4b, V 38v, 78 (19); BudBib I 329b marg.

»halena wątrobna« [szyk 2 : 1] (3): Też proch kokornakow/ zmiefzany s łokiem kobyłego fczzawiu [...] á trochę przyczyniwfzy Heleny wątrobnei [heleny dzikiey SienHerb 14a] [...] / ięft małc barzo dobra na fwierzb y na krofty wfzelkie. FalZioł I 10c; Wątrobna Halena ięft w barwie podobna wątrobie, to ięft małacza w łobie żółtołc y czarnołc FalZioł III 2b, I 14b.

»halena żółta, żółtawa« (1 : 1): Na lepſza ięft Halena żółta którą Po łacinie zową Aloefucco trinum FalZioł III 2b, III 2c.

Szereg: »aloe to jest czarna halena« (1): Ktory człowiek częfto poziwa Aloe/ To ięft czarney Haleny/ taki zachowa zdrowie łwoie FalZioł III 2c.

Synonimy: aloes, alona.